

Daniel Engström
Daniel.Engström@svk.se

Er referens: Vägledning för anslutning till
stamnätet – extern remissversion

Inspel till ny "Vägledning för anslutning till Stamnätet"

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att lämna inspel till den nya vägledningen. Vi är en branschorganisation för företag som arbetar med vindkraft och förnybar energi. Våra medlemmar är kraftbolag, kommunala energibolag, projektörer, finansiella investerare, banker, advokatbyråer, konsultföretag och leverantörer till vindkraftbranschen.

Generella synpunkter

Vi ställer oss positiva till syftet att ge en snabbare och kostnadsfri, indikativ återkoppling och kombinera det med en föreslagen utredningsavgift. Svensk Vindenergi delar bilden av att det kan leda till att utredningsresurser används mer effektivt och att färre omogna ansökningar lämnas in till Svenska kraftnät. Även syftet att få till en mer transparent process och minskade ledtiderna är i linje med vad vi bedömer vara samhällets behov.

Vi konstaterar att det varit önskvärt att den nya processen utgick från den nya problembeskrivningen, nämligen att vi riskerar kapacitetsbrist. Under många år har vi haft en generell överkapacitet i stamnätet och såväl Svenska kraftnät som El har kunnat fokusera sina utredningar på att säkerställa att inte onödigt överkapacitet byggs. Nu behöver det omvända gälla, och processen med att skapa förutsättningar för nätkapacitet kan inledas innan en anslutningsförfrågan kommer. Strategin att undvika överkapacitet leder, om man lyckas, per definition att överkapacitet elimineras med följd att alla nya anslutningar måste beredas plats genom uppgraderingar. Det innebär förutom samhällsekonomiska förluster p.g.a. förseningar också till att den administrativa kostnaden och byggkostnaden för den enskilda anslutningen blir dyrare, då skalekonomi inte uppnås.

Problembeskrivningen är inte längre att vi har och kommer att ha för mycket elnät, utan att vi snart riskerar att ha för lite. I ljuset av den nya problemformuleringen behöver också strategin för att hantera risken förändras. Visserligen ämnar den nya anslutningsprocessen korta ledtiderna, men prägeln av reaktivitet är fortsatt tongivande. Vi önskar övergripande en strategisk utveckling av processerna hos Svenska kraftnät som gör affärsverket till en proaktiv aktör.

Önskescenariot är ett stamnät med tillräcklig kapacitet att i varje punkt ta emot nya inmatningskunder eller uttagskunder, och en process för anslutning som är nära nog generisk och bygger på just det faktum att kapacitet är något som kan förutsättas; till motsats från dagens läge där kapacitetsbrist förutsätts (och delvis eftersträvas, såtillvida att överkapacitet inte ses som samhällsekonomiskt lönsamt).

Detaljerade synpunkter:

- Den presenterade kostnadsbilden är en kraftig höjning. Idag debiteras sökanden en "teknisk förstudieavgift" på 100tkr mot 220kV-nätet och 300tkr mot 400kV-nätet. Vad är skillnaden mellan dessa benämningar/utredningar och varför är kostnaden så mycket högre framöver? Vi önskar gärna en förklaring till ökade kostnader. Som referens innebär 700 000 kr, med ett timpris på 1400.-/h hela 500 timmar, vilket är drygt 12 veckors heltidsarbete. Det är ett pris och en tidsåtgång som förpliktigar till en mycket hög servicenivå och respekt för kundens tid.

Servicenivån bör kunna höjas rejält och tidplanen pressas. Besked bör kunna lämnas efter 4 månader snarare än ett år.

- Ambitionen på första återkoppling under två månader är bra, men det är viktigt att Svenska kraftnät utmanar sig själva för att bli ännu snabbare.
- Vid indikativ bedömning är det önskvärt med ett besked om hur mycket kapacitet som finns tillgängligt inom rimlig investering (tröskeleffekt).
- Det kan behöva förtydligas hur stor maxgränsen är för när en indikation kan lämnas. Det framgår inte tydligt.
- Tid för fristen fram till Kontrollpunkten, dvs. när koncession ska ha erhållits, bör förtydligas.
- En process som proaktivt pekar ut ställen där anslutningskapacitet finns och publicerar detta till marknadens aktörer hade varit att föredra. Till exempel genom publicering av en karta där färgerna grön, gul, röd används för att ange den generella anslutningssituationen. Åtgärder bör vidtas proaktivt för att bereda plats för anslutning där detta inte är möjligt.
- Utformandet av Vägledning för anslutning till stamnätet måste beakta kommande princip för anslutning av elproduktion till havs. Havsbaserad vindkraft har flera tillståndprocesser än landbaserad och saknar exklusivitet fram till miljötillstånd, vilket gör att tidpunkten för besked om anslutning är än mer avgörande. Prioritering av ansökningar om anslutning behöver vara tydlig.
- Det är angeläget att Svenska kraftnät gör vad som kan göras för att även förkorta koncessionsprocessen och bidrar med rätt uppgifter vid rätt tillfälle. Vi förutsätter nära samverkan med EI i syfte att hitta den optimala vägen för att minimera den totala arbetstiden och resursåtgången.

Besked om anslutningspunkt måste ges tidigare, t ex i samband med systemstudien. Anslutningspunkten är oundgänglig för att inleda koncessionsprocessen som ofta tar lång tid, vilket gör att den totala tiden blir ännu längre när detta besked dröjer. Då kan 6 månader för koncessionsansökan efter anslutningstillstånd anses tillräckligt.

Stockholm den 2021-09-02

Daniel Badman
Vd

Daniel Kulin
Strategisk Analytiker